

JAARVERSLAG
STICHTING WAGENINGEN RESEARCH 2017

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
KENGETALLEN	3
BESTUURSVERSLAG	4
FINANCIEEL VERSLAG	5
JAARREKENING	7
GECONSOLIDEERDE BALANS NA BESTEMMING VAN HET NETTO RESULTAAT	7
GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING	8
GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT	9
WAARDERINGSGRONDSLAGEN	10
TOELICHTING OP DE BALANS	17
TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING	25
BESTEMMING RESULTAAT	28
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	28
ENKELVOUDIGE BALANS	29
ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING	30
TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING	31
OVERIGE GEGEVENS	39
STATUTAIRE REGELS BESTEMMING RESULTAAT	39
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	39
BIJLAGE 1: OVERZICHT AAN- EN VERKOOP ONROEREND GOED	43
BIJLAGE 2: VERANTWOORDING EZ SUBSIDIE 2017	44
BIJLAGE 3: BEZOLDIGING	45

Kengetallen

Tabel 1 Financiële kengetallen Wageningen Research (x mln. €)

	2014	2015	2016	2017
Omzet	330,1	314,4	299,2	299,4
Aandeel EZ in omzet (%)	42	40	40	38
Investerings in bedrijfsgebouwen en -terreinen	5,2	3,7	14,3	16,6
Investerings in overige materiële vaste activa	4,9	3,0	3,8	5,5
Netto resultaat	1,0	8,7	2,7	4,2
Vermogen Wageningen Research				
Vermogen in vaste activa	361,2	339,3	335,4	336,1
Eigen vermogen	293,1	301,8	304,5	308,7
Totaal vermogen	546,7	544,7	542,9	525,1
Solvabiliteitsratio (%)	53,6	55,4	56,1	58,8
Liquiditeit Wageningen Research				
Liquide middelen	80,9	94,2	115,8	93,8
Current ratio	1,3	1,5	1,5	1,4

Bestuursverslag

Het bestuursverslag van Wageningen Research is opgenomen in het geïntegreerd jaarverslag van Wageningen University en Research. Dit verslag is gepubliceerd op de website van WUR.

Financieel verslag

Resultaatontwikkeling

Stichting Wageningen Research (WR) behaalde in 2017 een positief netto resultaat van € 4,2 mln. Dit resultaat is € 1,5 mln. hoger dan het netto resultaat 2016 (€ 2,7 mln.).

Tabel 2 Opbouw resultaat van Stichting Wageningen Research (x mln. €)

	2017	2016
Instituten en primair proces	1,8	-1,2
Resultaat huisvesting en interne ww/bw-premies incl. vermogenskosten	7,8	7,4
Centrale afdelingen:		
Incidenteel	-3,7	-2,9
Operationeel	-1,8	0,2
Exploitatieresultaat Wageningen Research	4,1	3,5
Vennootschapsbelasting	0,1	-0,8
Netto resultaat Wageningen Research	4,2	2,7

Het resultaat over 2017 wordt negatief beïnvloed door een aantal incidentele resultaatcomponenten, in totaliteit voor een bedrag van €-3,7 mln.:

- Reorganisaties en werkenderwijstrajecten € -3,6 mln.
- Sanering en impairments vaste activa € -3,0 mln.
- Verkoop vaste activa € 2,9 mln.

Het resultaat over 2017 wordt positief beïnvloed door (€ 0,6 mln.) door een bijstelling van de effectieve belastingdruk 2016.

Omzet- en kostenontwikkeling

De omzet over 2017 bedraagt € 299,4 mln. Over 2016 was de totale omzet € 299,2 mln. Het ministerie van EZ is met het onderzoeksprogramma verantwoordelijk voor 38% van de totale omzet (44% van de onderzoeksomzet), en is daarmee de grootste opdrachtgever van Wageningen Research. Het onderzoeksprogramma EZ is met € 6,8 mln. afgenomen ten opzichte van 2016, tot een bedrag van € 114,1 mln. Een andere belangrijke ontwikkeling vormt de toename van de omzet uit de bilaterale markt met € 2,8 mln. tot € 95,2 mln. Verder is de omzet uit cofinanciering en subsidiemarkt gedaald met € 1,7 mln. tot € 26,0 mln.

De personele lasten zijn ten opzichte van 2016 met € 2,2 mln. gestegen tot € 175,9 mln. Onderliggend zijn er twee effecten. Enerzijds daalt het aantal volume fte excl. stagiair(e)s met 72 en anderzijds is er een prijsstijging geweest van 2,4% en zijn de overige personeelskosten hoger dan in 2016.

Balansontwikkeling

De liquide middelen zijn ultimo 2017 (€ 93,8 mln.) gedaald ten opzichte van 2016 (€ 115,8 mln.) met € 22,0 mln. Deze daling is als volgt te verklaren:

Tabel 3 Ontwikkeling liquiditeit Wageningen Research (x mln. €)

	2017
Netto resultaat	+4,2
Toename vaste activa (investeringen minus afschrijvingen en verkopen)	-3,8
Toename kortlopende vorderingen en afname kortlopende schulden	-7,0
Afname voorzieningen	-0,5
Afname langlopende schulden	-14,9
Totale afname liquide middelen	-22,0

De mutatie vaste activa is samengesteld uit € 15,0 mln. afschrijvingen op gebouwen en inventaris, investeringsuitgaven (inclusief deelnemingen en ledenkapitaal) waaronder HCU en CVI Unilocatie en diverse FB infra projecten voor € -22,4 mln. en desinvesteringen voor € +3,6 mln.

De omvang van de ontvangen voorschotten inclusief doorstortgelden bedraagt per balansdatum € 67,5 mln. De solvabiliteit is dankzij het positieve resultaat licht gestegen naar 58,8%. In 2016 was de solvabiliteit 56,1%.

Wijzigingen in de juridische structuur en kapitaalbelangen

In 2017 heeft de volgende aanpassing in de groep plaatsgevonden: Oostwaardhoeve Beheer BV is in 2017 opgeheven.

Vooruitzichten 2018

Stichting Wageningen Research begroot voor 2018 een positief resultaat van € 2,0 mln. Na jaren omzetsdaling wordt voor 2018 weer groei in omzet verwacht. Deels door de overkomst van TNO-Food, maar ook door hogere omzetverwachtingen bij een aantal instituten. Gedane investeringen in organisatieontwikkeling werpen al hun vruchten af, maar blijven ook in de komende jaren nodig om voorbereid te zijn op de toekomst.

De totale opbrengsten worden in 2018 begroot op € 313 mln., € 14 mln. hoger dan de realisatie 2017. Het grootste deel van deze toename is op de bilaterale markt (€+6 mln.) gevolgd door topsectoren (zowel EZ als bedrijfsleven) met een toename €+3 mln. De kennisbasis stijgt met € 1 mln. Programmafinanciering (inclusief de WOT-taken) daalt licht met € 1 mln. De overige baten zijn € 1 mln. lager en de nevenactiviteiten zijn € 2 mln. hoger begroot.

De investeringsactiviteiten zijn begroot op € 16,9 mln. en liggen daarmee € 0,8 mln. hoger dan de begrote afschrijvingskosten. Belangrijkste investeringen zijn investeringen in de gebouwen Atlas, Lumen en GAIA (€ 5,3 mln.) en investeringen in kassen voor Plant Research (€ 3,5 mln.). Daarnaast vinden er investeringen plaats voor de overkomst van onderzoeksinstituut TNO en de voltooiing van het parkeerdek naast gebouw Radix (€ 1,1 mln.). Wageningen Research verwacht voor 2018 een saldo liquide middelen van € 93 mln. Dat ligt in lijn met de realisatie 2017.

De solvabiliteit stijgt van 59% in 2017 naar 60% in 2018.

Jaarrekening

Geconsolideerde balans na bestemming van het netto resultaat

Balans	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
(1) Immateriële vaste activa	940	1.241
(2) Materiële vaste activa	289.782	285.873
(3) Financiële vaste activa	45.360	48.308
Totaal vaste activa	336.082	335.422
VLOTTENDE ACTIVA		
(4) Voorraden	4.209	3.289
(5) Vorderingen en overlopende activa	91.035	88.384
(6) Liquide middelen	93.754	115.767
Totaal vlottende activa	188.998	207.440
TOTAAL ACTIVA	525.080	542.862
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Geplaatst kapitaal	0	0
Agioreserve	0	0
Wettelijke reserve	0	0
Overige reserves	308.705	304.497
(7) Totaal eigen vermogen	308.705	304.497
AANDEEL VAN DERDEN	0	0
GROEPSVERMOGEN	308.705	304.497
EGALISATIEREKENING	0	0
(8) VOORZIENINGEN	27.034	27.542
(9) LANGLOPENDE SCHULDEN	54.118	72.711
(10) KORTLOPENDE SCHULDEN	135.223	138.112
TOTAAL PASSIVA	525.080	542.862

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

	Resultaat 2017	Resultaat 2016
BATEN		
Basisfinanciering	13.569	13.757
Programmafinanciering	65.195	70.058
Cofinanciering en subsidiemarkt	26.029	27.686
Topsectoren	57.236	55.447
Bilaterale markt	95.150	92.363
Nevenactiviteiten	35.197	35.801
Overige baten	7.038	4.042
(11) Totaal baten	299.414	299.154
LASTEN		
(12) Personele kosten	175.896	173.686
(13) Algemene kosten	67.315	64.243
(14) Specifieke kosten	47.914	53.478
Totaal lasten	291.125	291.407
(15) Overige baten en lasten	0	0
BEDRIJFSRESULTAAT	8.289	7.747
(16) Financiële baten en lasten	-4.689	-4.443
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	3.600	3.304
(17) Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	94	-816
(18) Resultaat uit deelnemingen	514	244
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN	4.208	2.732
Aandeel van derden	0	0
Buitengewone baten en lasten	0	0
NETTO RESULTAAT	4.208	2.732

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	Resultaat 2017	Resultaat 2016
OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Netto resultaat	4.208	2.732
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	14.983	17.860
	19.191	20.592
Mutaties voorzieningen	-508	-3.219
Mutaties in voorraden	-920	761
Mutaties in vorderingen	-2.651	18.803
Mutaties in kortlopende schulden	-2.889	5.358
Resultaat niet geconsolideerde deelnemingen	-514	-244
	-7.482	21.459
Kasstroom uit operationele activiteiten	11.709	42.051
INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investerings in immateriële activa	-84	-628
Investerings in gebouwen en terreinen (incl. WIU)	-16.647	-14.241
Investerings in overige materiële activa	-5.485	-3.830
Investerings in deelnemingen en ledenkapitaal	-212	216
Desinvesteringen in vaste activa	3.625	797
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-18.803	-17.686
FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Mutatie langlopende vordering op ministerie van EZ	3.674	3.944
Mutatie langlopende schuld aan ministerie van EZ	-19.011	-5.625
Mutaties overige langlopende schulden	418	-1.115
Afname leaseverplichtingen	0	0
Mutaties van het eigen vermogen	0	0
Mutaties aandeel van derden	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-14.919	-2.796
KASSTROOM	-22.013	21.569
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN		
Saldo liquide middelen per 1 januari	115.767	94.198
Saldo liquide middelen per 31 december	93.754	115.767
Mutatie liquide middelen	-22.013	21.569

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Stichting Wageningen Research heeft haar statutaire zetel in Wageningen en is geregistreerd in het handelsregister onder nummer 09098104.

De jaarrekening is opgemaakt en vastgesteld door de Raad van Bestuur op 20 april 2018 en goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 26 juni 2018. De opstelling heeft plaatsgevonden volgens de onderstaande waarderingsgrondslagen. Waar van deze grondslagen is afgeweken, wordt dat bij de betreffende financiële gegevens vermeld.

De gepresenteerde cijfers over voorgaand verslagjaar zijn conform de cijfers uit de jaarrekening van het betreffende jaar. Afwijkingen kunnen zijn ontstaan als gevolg van correcties c.q. onderlinge verschuivingen of een gewijzigde methodiek van afronding. Daar waar dit aan de orde is en van relevante betekenis, wordt dit vermeld.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Stichting Wageningen Research vormt samen met Wageningen Research Holding BV en diverse (klein)dochtermaatschappijen een groep. Medewerkers hebben een dienstverband bij Wageningen Research en worden op basis van doorberekening van de werkelijke loonkosten tewerkgesteld bij de diverse werkmaatschappijen. Het onroerend goed, waarvan door de werkmaatschappijen op basis van gebruiksovereenkomsten gebruik wordt gemaakt, is eigendom van Wageningen Research.

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van historische kosten. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Koersverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord. In de winst- en verliesrekening worden opbrengsten en kosten in vreemde valuta verwerkt tegen de koers van afwikkeling.

Uitgangspunt voor het opstellen van de jaarrekening zijn de vereisten van het Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9 en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten zullen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De belangrijkste posten waarbij sprake is van schattingen zijn:

- Waardering en levensduur vaste activa
- Voorziening op vorderingen en projecten
- Voorzieningen
- Claims

Consolidatiekring

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Wageningen Research, haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen (op grond van de feitelijke situatie) of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Wageningen Research overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en

operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend per balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop Wageningen Research een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Tabel 4 *Dochters die integraal zijn geconsolideerd*

	Aandeel- houder	Statutaire zetel	% ultimo 2016	% ultimo 2017
Agri New ventures BV	WBG	Wageningen	100%	100%
Wageningen Research Holding BV	Wageningen Research	Wageningen	100%	100%
Exploitiemaatschappij Windmolenparken Lelystad BV	WBG	Wageningen	100%	100%
Wageningen Business Generator BV	Holding	Wageningen	100%	100%
Windmolenpark Neushoortocht BV	WBG	Wageningen	100%	100%
Windmolenpark Mammoethocht BV	WBG	Wageningen	100%	100%

Tabel 5 *Niet geconsolideerde deelnemingen gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs*

	Aandeel- houder	Statutaire zetel	% ultimo 2016	% ultimo 2017
Bfactory BV	WBG	Wageningen	17%	17%
Isolife BV	WBG	Wageningen	5%	5%
Telemetronics Biometry BV	WBG	Heteren	4%	4%
Wageningen Science & Technology Consulting Services Ltd.	Holding	Beijing	100%	100%

Tabel 6 *Niet geconsolideerde deelnemingen gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde*

	Aandeel- houder	Statutaire zetel	% ultimo 2016	% ultimo 2017
CoVaccine BV	WBG	Lelystad	25%	25%
Fresh Forward Holding BV	WBG	Wageningen	49%	49%
Knowhouse BV	WBG	Horst	30%	30%
Oostwaardhoeve Beheer BV	WBG	Wageningen	50%	0%
VOF Oostwaardhoeve	ANV	Slootdorp	50%	50%

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

Ontwikkelingskosten, octrooien en licenties, software, goodwill en productierechten worden niet geactiveerd, tenzij deze van derden gekocht zijn dan wel de vervaardigingskosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Bovendien dient het immateriële vaste actief toekomstige economische voordelen te kunnen genereren. Waardering vindt plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Afschrijving vindt plaats naar rato van de realisatie van de verwachte opbrengsten in vijf jaar. Als de realisatie van de opbrengsten niet op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld, wordt de lineaire methode gehanteerd. Overeenkomstig de wettelijke verplichting wordt voor het geactiveerde bedrag van de ontwikkelingskosten een wettelijke reserve aangehouden. Afboekingen door duurzame waardevermindering, verkoop, tenietgaan of buitengebruikstelling worden afzonderlijk vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur en de restwaarde. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Materiële vaste activa in uitvoering of in bestelling worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs respectievelijk de bedragen die door derden reeds aan de vennootschap in rekening zijn gebracht.

Investerings kleiner dan € 5.000,- worden direct ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Tabel 7   *Afschrijvingstermijnen*

Onderdeel	Afschrijving
Bedrijfsterreinen / Werk in uitvoering	Geen
Terreininrichting en infrastructuur	60 jaar lineair
Bedrijfsgebouwen	
Casco	60 jaar lineair
Afbouwpakket (limitering tot einddatum bedrijfsgebouw)	30 jaar lineair
Inbouwpakket/inrichting bedrijfsgebouwen (limitering tot einddatum bedrijfsgebouw)	15 jaar lineair
Kassen, barakken, diverse opstallen/ bouwwerken	15 jaar lineair
Apparatuur en inventaris:	
Kantoormeubilair / machines en werktuigen / inventaris restauratieve voorzieningen / glasvezelnet / overige inventaris	10 jaar lineair
Laboratoriumapparatuur / audiovisuele apparatuur / vervoermiddelen / PR- en voorlichtingsmateriaal	5/8 jaar lineair
ICT-apparatuur incl. programmatuur (hardware t.b.v. netwerken)	5 jaar lineair
ICT-apparatuur incl. programmatuur (hardware overig)	4 jaar lineair

Verkregen investeringssubsidies en bijdragen uit extern gefinancierde projecten worden in het jaar van aanschaf in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Ontvangen subsidies ten behoeve van activa die voor het primair proces noodzakelijk zijn worden gepassiveerd onder de schulden en vallen vrij gedurende de gebruiksduur van het actief.

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vaste activa die niet meer dienstbaar zijn voor de primaire activiteiten worden niet afgeschreven. Afboekingen door duurzame waardevermindering, verkoop, tenietgaan of buitengebruikstelling worden afzonderlijk vermeld.

Financiële vaste activa

Deelnemingen en ledenkapitaal waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Deze waarde wordt berekend op basis van dezelfde grondslagen die de groep hanteert bij de waardering en resultaatbepaling.

Deelnemingen en ledenkapitaal waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Bij de waardering hiervan wordt rekening gehouden met waardedalingen, indien deze duurzaam zijn.

Vorraden

Deze post bestaat uit de handelsvoorraad, gereed product, de levende have en de voorraad geogste landbouwproducten. De handelsvoorraad en gereed product worden gewaardeerd volgens de FIFO-methode tegen de verkrijgings- of vervaardigingskosten, inclusief een opslag voor indirecte kosten. De waardering van de levende have en de voorraad geogste landbouwproducten is gebaseerd op marktprijzen.

Bij incourantheid of lagere marktwaarde wordt de voorraad overeenkomstig afgewaardeerd. Op basis van het gemiddeld jaarverbruik over de afgelopen 10 jaar, worden antisera die volgens deze berekening langer dan 3 jaar op voorraad staan, voorzien.

De voorraad halffabricaat wordt gewaardeerd volgens de FIFO-methode tegen de verkrijgings- of vervaardigingskosten, inclusief een opslag voor indirecte kosten.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig, onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

Nog te factureren projectkosten

De waardering van nog te factureren projectkosten vindt plaats tegen de kosten van direct materiaalgebruik en arbeid inclusief een opslag voor indirecte kosten. Gedeclareerde termijnen en voorzienbare verliezen op projecten worden op dit saldo in mindering gebracht. Toerekening van het resultaat vindt plaats naar rato van de voortgang (mate van gerealiseerde kosten) van een project. Projecten met een debetsaldo zijn daarbij, na saldering met de ontvangen voorschotten, verwerkt onder de kortlopende vorderingen. Projecten met een negatief saldo zijn opgenomen onder de vooruitontvangen bedragen onder de kortlopende schulden.

Eigen vermogen

- Geplaatst kapitaal
De nominale waarde van de geplaatste en volgestorte aandelen wordt hier opgenomen.
- Wettelijke reserve
Voor het op de balans geactiveerde bedrag van kosten verband houdend met onderzoek en ontwikkeling bestaat de verplichting om een wettelijke reserve aan te houden.
- Algemene reserve
Deze reserve wordt gemuteerd voor het exploitatieresultaat van enig jaar waaraan geen specifieke bestemming wordt gegeven.

Aandeel van derden

Het belang van derden in een deelneming die door de groep volledig is geconsolideerd, wordt onder 'Aandeel van derden' in de jaarrekening opgenomen.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij anders vermeld. Het bedrag waartegen de voorziening is opgenomen is de beste schatting van het bedrag dat noodzakelijk is om de betreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

Voorzieningen worden gevormd voor:

- in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan
- het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is
- er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichtingen

Voorziening WW-verplichtingen

De voorziening voor WW-verplichtingen wordt getroffen ter dekking van per balansdatum bestaande WW-verplichtingen en voor de te verwachten toekomstige uitgaven in verband met reeds uitgestroomd personeel en personeel in dienst met een tijdelijk dienstverband.

Voorziening WGA/ZW-flex

De voorziening voor WGA en ZW-flex verplichtingen (eigenrisicodragers per 1 januari 2016) wordt getroffen ter dekking van per balansdatum te verwachten verplichtingen.

Overige personele voorzieningen - gratificaties ambtsjubilea

De verwachte verplichting voor toekomstige jubilea-uitkeringen is op basis van historische gegevens berekend, de onttrekking op basis van realisatie. De voorziening is contant gemaakt op basis van de voor Wageningen Research geldende markttrente.

Overige personele voorzieningen - pensioenen

De pensioenvoorziening voor geheel Wageningen University & Research is (verplicht) ondergebracht bij het ABP. De pensioenopbouw vindt plaats op grond van het z.g. middelloonsysteem. Eventuele indexatie vindt plaats als de vereiste dekkingsgraad van 110% wordt gehaald.

In 2017 verbeterde de financiële situatie van ABP aanzienlijk. De actuele dekkingsgraad steeg naar 104,4%. Dat niveau ligt ruim boven de kritische grens waarbij pensioenen verlaagd zouden worden, maar ook onder het niveau van de vereiste dekkingsgraad. De verbetering van de financiële situatie is vooral te danken aan het beleggingsrendement over 2017, waardoor het vermogen van het fonds met € 28,7 miljard steeg.

ABP schat nu in dat het de komende 5 jaar het pensioen niet of nauwelijks kan verhogen. Het ABP schat de kans dat het de pensioenen in 2018 of 2019 moet verlagen op zeer klein in.

Er bestaat geen verplichting om een tekort als gevolg van de beleidsdekkingsgraad van het ABP aan te vullen. Daarom is geen voorziening opgenomen.

Voorziening reorganisatiekosten

Deze voorziening is bestemd om te verwachten kosten te dekken van op basis van genomen, en binnen de organisatie bekendgemaakte, besluiten die verband houden met lopende en voorgenomen reorganisaties.

Voorziening product-/contractrisico's

Deze voorziening dekt de te verwachten kosten van verlieslatende contracten, garantstellingen en claims voortvloeiende uit aan derden geleverde diensten en producten.

Langlopende schulden

Er is sprake van langlopende schulden indien de betreffende schuld blijft bestaan voor een periode van meer dan één jaar na datum van einde van het verslagjaar.

Kortlopende schulden

Er is sprake van kortlopende schulden indien de betreffende schuld blijft bestaan voor een periode korter dan één jaar na datum van einde van het verslagjaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN BATEN EN LASTEN

Algemeen

Als opbrengsten en kosten worden aangemerkt die baten en lasten die bedrijfseconomisch kunnen worden toegerekend aan het onderhavige verslagjaar of activiteit, ongeacht of zij tot ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar hebben geleid.

Opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten ten behoeve van opdrachtgevers zijn verricht. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in de jaarrekening verwerkt, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De baten voor contractresearch worden berekend op basis van directe kosten inclusief een opslag voor indirecte kosten tot maximaal het door de financier te vergoeden tarief. Resultaten worden genomen naar rato van voortgang van het project.

De EZ-baten vallend onder de subsidieregeling EZ worden berekend op basis van directe kosten inclusief een opslag voor indirecte kosten. De opslag voor indirecte kosten wordt jaarlijks conform de daarvoor geldende systematiek bepaald. Resultaten worden genomen naar rato van voortgang van het project.

Belastingen over de resultaten omvatten de over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare vennootschapsbelastingbelasting. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare vennootschapsbelasting is de naar verwachting te betalen vennootschapsbelasting over de belastbare winst van het boekjaar, rekening houdend met de fiscale regelgeving en faciliteiten, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting, zoals fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren.

Wageningen Research houdt geen rekening met belastinglatenties als gevolg van verschil in fiscale en commerciële waardering van activa en passiva. Door het ontbreken van een winstdoelstelling op lange termijn, en de zeer lange looptijd van de verschillen, is er onvoldoende zekerheid dat de belastinglatenties gerealiseerd kunnen worden.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht wordt de indirecte methode gehanteerd.

STELSELWIJZIGINGEN

Niet van toepassing.

Toelichting op de balans

(1) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Ontw. kosten	Software	Vooruitb. imm. activa	Totaal
Boekwaarde 31-12-2016	0	1.229	12	1.241
Investerings	0	80	4	84
Desinvesteringen	0	62	0	62
Afschrijvingen	0	323	0	323
Bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2017	0	924	16	940
Aanschaffingswaarde 31-12-2016	2.116	3.138	94	5.348
Aanschaffingen 2017	0	706	-78	628
Cumulatieve afschrijvingen	1.966	2.920	0	4.886
Cumulatieve waardevermindering	150	0	0	150
Boekwaarde 31-12-2017	0	924	16	940

Onder de ontwikkelingskosten zijn het softwarepakket ARTIS en het project Nile AM verwerkt. Beide zijn volledig afgeschreven. Onder software is onder meer het financiële informatiesysteem Agresso, MyPortal en ADP verwerkt.

(2) MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- terreinen	Bedrijfs- gebouwen	Autom. app. en prior. en ov. inventaris	Werk in uitvoerin g	Buiten gebruik	Totaal
Boekwaarde 31-12-2016	98.939	164.663	13.141	9.130	0	285.873
Investerings	430	20.324	5.485	-4.107	0	22.132
Buiten gebruikstellingen	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	1.964	1.300	299	0	0	3.563
Afschrijvingen	27	9.596	4.655	0	0	14.278
Bijzondere waardeverminderingen	0	382	0	0	0	382
Boekwaarde 31-12-2017	97.378	173.709	13.672	5.023	0	289.782
Aanschaffingswaarde 31-12-2016	101.332	387.806	71.401	9.130	0	569.669
Aanschaffingen 2017	430	20.324	5.485	-4.107	0	22.132
Buiten gebruikstellingen	0	0	0	0	0	0
Aanschafwaarde desinvesteringen 2017	1.991	4.640	8.342	0	0	14.973
Aanschafwaarde 31-12-2017	99.771	403.490	68.544	5.023	0	576.828
Cumulatieve afschrijvingen	612	189.036	54.872	0	0	244.520
Cumulatieve waardeverminderingen	1.781	40.745	0	0	0	42.526
Boekwaarde 31-12-2017	97.378	173.709	13.672	5.023	0	289.782
Desinvesteringen waarvan:						
- Aanschaffingsprijs	1.991	4.640	8.342	0	0	14.973
- Afschrijvingen	27	3.340	8.043	0	0	11.410
Totaal desinvesteringen	1.964	1.300	299	0	0	3.563

De toevoeging aan de post werk in uitvoering voor investeringen in gebouwen in 2017 bedroeg € 16,5 mln. en de onttrekking door oplevering € 21,1 mln. De overige mutaties op de post werk in uitvoering betreft investeringen en onttrekkingen in apparatuur.

In de toevoeging aan de post werk in uitvoering zijn onder meer de volgende projecten opgenomen: Investerings WBVR Unilocatie € 4,8 mln., aanpassingen HCU in verband met Unilocatie € 1,8 mln., groot onderhoud HCU € 4,1 mln., Radix parkeerdek € 2,4 mln., WBVR koel- en vriesapparatuur € 0,7 mln., AFSG Qualitron 4 € 0,6 mln., Radix West € 0,3 mln. en diverse FB Infra projecten € 1,2 mln.

Opgeleverd zijn onder meer WBVR Unilocatie € 10,8 mln., groot onderhoud HCU € 5,1 mln., aanpassingen HCU in verband met Unilocatie € 2,4 mln., WBVR koel- en vriesapparatuur € 0,7 mln., AFSG Qualitron 4 € 0,7 mln., en diverse FB infra projecten € 1,2 mln.

In 2017 is er voor € 0,4 mln. grond aangekocht te Wageningen en voor € 1,9 mln. grond verkocht, te Lelystad € 0,1 mln. en te Wageningen € 1,8 mln.

Ontvangen subsidies die in mindering op de investeringen zijn gebracht betreffen Dairy Campus in Leeuwarden € 0,1 mln. en diverse WICC projecten in Wageningen € 0,1 mln.

Het onroerend goed van Wageningen Research is verzekerd voor € 436,1 mln. (peildatum 1-7-2017). De WOZ-waarde bedraagt € 199,2 mln. (peildatum 1-1-2017).

(3) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	1.721	1.207
Overige deelnemingen	54	59
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Vorderingen op overige gelieerde partijen	0	6
Ledenkapitaal	1.730	1.507
Overige vorderingen	270	0
Vordering op het ministerie van EZ	41.585	45.529
Totaal financiële vaste activa	45.360	48.308

Tabel 8 Uitsplitsing deelnemingen in groepsmaatschappijen

Omschrijving	31-12-2016	Invest. / desinvest.	Overige mutaties	Afwaardering	Resultaat 2017	31-12-2017
Covaccine BV	18	0	0	0	0	18
Fresh Forward Holding BV	1.160	0	0	0	543	1.703
Knowhouse BV	0	0	0	0	0	0
Nsure Holding BV	0	0	0	0	0	0
Oostwaardhoeve Beheer BV	29	-29	0	0	0	0
VOF Oostwaardhoeve	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.207	-29	0	0	543	1.721

Tabel 9 Uitsplitsing overige deelnemingen

Omschrijving	31-12-2016	Invest. / desinvest.	Overige mutaties	Afwaardering	Resultaat 2017	31-12-2017
Beijing China	53	0	0	0	0	53
Bfactory BV	5	-5	0	0	0	0
Isolife BV	1	0	0	0	0	1
Telemetry Biometry BV	0	0	0	0	0	0
Totaal	59	-5	0	0	0	54

Tabel 10 Uitsplitsing vordering op overig gelieerde partijen

Omschrijving	31-12-2016	Mutatie	31-12-2017
Dutch Greentech Fund/SHIFT invest	6	-6	0
Totaal	6	-6	0

Tabel 11 Uitsplitsing ledenkapitaal

Omschrijving	31-12-2016	Mutatie	31-12-2017
Avebe	18	0	18
Cosun	87	-57	30
CSVCOVAS	8	0	8
Dutch Greentech Fund/SHIFT invest	299	-27	272
EBOP	1	0	1
Flora Holland	3	0	3
Forfarmers	34	-32	2
FrieslandCampina	944	78	1.022
Fruitmasters	2	0	2
Innovation industries	0	264	264
Koelhuis Mastland	3	-3	0
Nedato	1	0	1
Potatopol	3	0	3
Windunie	104	0	104
Totaal	1.507	223	1.730

Tabel 12 Uitsplitsing van de post vordering op het ministerie van EZ

Omschrijving	Totaal	Rente	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
Overdracht gebouwen en terreinen ivm verzelfstandiging van Wageningen Research	83.949	0%	53.196	27.953	2.800
Overdracht gebouwen en terreinen ivm integratie Praktijkonderzoek	28.702	0%	16.504	11.241	957
Overdracht gebouwen en terreinen IAC en ILRI	5.627	0%	3.048	2.391	188
Totaal	118.278	0%	72.748	41.585	3.945

Het deel van de vordering dat jaarlijks vervalt, bedraagt € 3,9 mln. en is verwerkt onder de overige vorderingen. Het langlopende deel van de vordering in verband met de Biovergister (€ 0,3 mln.) is verwerkt onder de overige vorderingen.

(4) **VOORRADEN**

	31-12-2017	31-12-2016
Handelsvoorraad	2.004	3.358
Levende have	1.293	1.455
Geoogste landbouwproducten	1.857	1.068
Voorraad halffabricaat	0	0
Vooruitbetalingen op voorraden	0	0
Subtotaal Voorraden	5.154	5.881
Af: voorziening voor incurantheid	-945	-2.592
Totaal voorraden	4.209	3.289

(5) **VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA**

	31-12-2017	31-12-2016
Debiteuren	37.483	35.260
Af: voorziening voor mogelijk oninbare vorderingen	-2.644	-2.400
Totaal debiteuren	34.839	32.860
Kosten uitgevoerde werkzaamheden i.o.v. derden	422.788	361.418
Af: Gedeclareerde termijnen	390.931	329.440
Opdrachten van derden, geen EZ	31.857	31.978
Af: verwachte verliezen	-2.000	-3.559
Verwerkt onder kortlopende schulden	10.251	11.669
Nog te factureren projectkosten	40.108	40.088
Voorschotten	1.060	1.332
Te vorderen BTW	0	0
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Vorderingen op gelieerde partijen	6.408	3.339
Vorderingen op studenten	0	0
Overlopende activa	4.662	6.470
Overig	3.958	4.295
Totaal voorschotten en overlopende activa	16.088	15.436
Totaal vorderingen en overlopende activa	91.035	88.384

Het saldo opdrachten van derden bestaat uit projecten met een positief saldo (de waarde van het verrichte werk groter is dan de gedeclareerde termijnen) en projecten met een negatief saldo (de waarde van de gedeclareerde termijnen overtreft de waarde van het verrichte werk). De projecten met een negatief saldo zijn verwerkt onder de kortlopende schulden.

Het deel van de vordering op het ministerie van EZ dat jaarlijks vervalt, bedraagt € 3,9 mln. en is verwerkt onder de overige vorderingen.

De kortlopende vordering op groepsmaatschappijen en gelieerde partijen betreft kortlopende posities die maandelijks worden beoordeeld en afgerekend.

(6) LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2017	31-12-2016
Kas	23	19
Bank (incl. kruisposten)	68.731	90.748
Deposito	25.000	25.000
Totaal liquide middelen	93.754	115.767

Van het saldo liquide middelen van € 93,8 mln. staat € 75,1 mln. vrij ter beschikking. Wageningen Research beheert € 18,7 mln. aan projectgelden die gefaseerd doorgestort moeten worden aan contractpartners.

(7) EIGEN VERMOGEN

	Algemene reserve	Wettelijke reserve	Totaal
Saldo per 31-12-2016	304.497	0	304.497
Resultaatbestemming	4.208	0	4.208
Toevoeging reserve	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0
Saldo per 31-12-2017	308.705	0	308.705

Het netto resultaat over het verslagjaar van € 4,2 mln. is geheel ten gunste van de algemene reserve verwerkt.

(8) VOORZIENINGEN

	31-12-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	31-12-2017
WW-verplichtingen	7.845	1.512	1.450	1.717	6.190
WGA/ZW-flex	801	663	371	0	1.093
Overige personele voorzieningen	4.458	570	342	134	4.552
Reorganisatiekosten	6.770	5.142	1.771	1.418	8.723
Product-/contractrisico's	2.214	0	80	372	1.762
Overige materiële voorzieningen	5.454	4.914	4.413	1.241	4.714
Totaal voorzieningen	27.542	12.801	8.427	4.882	27.034

Tabel 13 Specificatie van de looptijd van de voorzieningen

	31-12-2017	31-12-2016
Kortlopend (vervallend uiterlijk binnen 1 jaar)	8.652	8.103
Langlopend (vervallend tussen 1 en 5 jaar)	12.898	13.059
Langlopend (vervallend na 5 jaar)	5.484	6.380
Totaal voorzieningen	27.034	27.542

De voorziening voor WW-verplichtingen is getroffen ter dekking van op balansdatum bestaande WW-verplichtingen en voor de te verwachten toekomstige uitgaven in verband met reeds uitgestroomd personeel en personeel in dienst met een tijdelijk dienstverband. In 2017 is enerzijds een dotatie gedaan van € 1,5 mln. en anderzijds een vrijval geboekt van € 1,7 mln.

De voorziening voor WGA-verplichtingen wordt getroffen ter dekking van te verwachten toekomstige WGA-uitkeringen en ZW-flex. Wageningen Research heeft geopteerd voor het eigen risicodragerschap voor de WGA en ZW-flex.

De voorziening reorganisatiekosten wordt getroffen voor te verwachten uitgaven in verband met getroffen reorganisaties. In 2017 zijn dotaties gedaan aan de voorziening voor een beperkt aantal reorganisatietrajecten en trajecten die werkenderwijs verlopen.

De product- en contractrisico's alsmede de overige personele en materiele voorzieningen betreffen onder meer claims die door derden aan Wageningen Research zijn geadresseerd.

(9) **LANGLOPENDE SCHULDEN**

	31-12-2016	Toename schuld	Afname schuld	31-12-2017
Schuld aan EZ	69.839	0	19.011	50.828
Schuld aan groepsmaatschappijen	0	0	0	0
Schuld aan overige gelieerde partijen	0	0	0	0
Meerjarenspaarmodel	0	0	0	0
Overige langlopende schulden	2.872	418	0	3.290
Subtotaal langlopende schulden	72.711	418	19.011	54.118
Financiële leaseverplichtingen	0	0	0	0
Totaal langlopende schulden	72.711	418	19.011	54.118

Tabel 14 Specificatie van de schuld aan het ministerie van EZ

Omschrijving	Lening	Rente	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
Overdracht gebouwen en terreinen ivm verzelfstandiging van Wageningen Research	135.408	4,50%	93.345	37.196	4.867
Overdracht gebouwen en terreinen ivm integratie Praktijkonderzoek	28.701	5,20%	16.503	11.241	957
Overdracht gebouwen en terreinen IAC en ILRI	5.627	5,00%	3.048	2.391	188
Totaal	169.736		112.896	50.828	6.012

De aflossing van deze leningen in 2018 bedraagt € 6,0 mln. en is verwerkt onder de overige kortlopende schulden. Van het langlopende deel heeft een bedrag van € 32,2 mln. een looptijd korter dan 5 jaar.

Tabel 15 Aanvullende informatie met betrekking tot de overige langlopende schulden

	Lening	Rente	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
LTO-Wageningen Research onderzoeksfonds	4.290	6%	0	3.290	1.000
Totaal	4.290		0	3.290	1.000

De aflossing van deze lening in 2018 bedraagt € 1,0 mln. en is verwerkt onder de overige kortlopende schulden. Het langlopende deel heeft een looptijd korter dan 5 jaar.

(10) KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2017	31-12-2016
Vooruitontvangen van derden	56.018	62.000
Vooruitontvangen – nog te factureren proj kosten	10.251	11.669
Schulden leveranciers	8.228	8.015
Schulden kredietmaatschappijen	0	0
Te betalen belastingen	10.897	9.982
Te betalen pensioenpremies	0	0
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0
Schulden aan gelieerde partijen	0	0
Nog af te ronden programmaonderzoek EZ	14.304	12.192
Vooruitontvangen HCU-exploitatiebijdrage	4.172	2.482
Overlopende passiva	7.680	6.911
Overig	23.673	24.861
Totaal kortlopende schulden	135.223	138.112

Onder de overige schulden is onder andere het per balansdatum aan het personeel verschuldigde vakantiegeld (€ 5,6 mln.) opgenomen. De jaarlijkse aflossing van de langlopende schuld aan het ministerie van EZ ad € 6,0 mln. en het kortlopende deel van de overige langlopende leningen (€ 1,0 mln.) zijn eveneens verwerkt onder de overige schulden.

Het saldo van het nog af te ronden programmaonderzoek EZ (NAPRO) bedraagt ultimo 2017 € 14,3 mln. Het NAPRO betreft EZ opdrachten in het kader van het Programmaonderzoek in een afrondende fase. Als onderdeel van dit bedrag van € 14,3 mln. is een bedrag van € 4,1 mln. ontstaan als gevolg van kasritmewijzigingen Topsectorgelden, Voedselagenda en het ATVET-project (Afghanistan). Daarnaast is een bedrag vooruitontvangen in verband met de HCU-exploitatie van € 4,2 mln.

De in 2017 beschikbare EZ-programmafinanciering bedraagt in totaal € 117,4 mln. (2016: € 122,7 mln.).

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN RECHTEN (GECONSOLIDEERD)

Aangegane verplichtingen ter zake van investeringen, huur, operational lease en dergelijke bedragen ultimo 2017 € 24,8 mln. De hierin begrepen termijnen die binnen één jaar vervallen, bedragen € 8,6 mln. De termijnen die tussen één en vijf jaar vervallen, bedragen € 14,5 mln.

Omschrijving	Totaal bedrag verplichtingen	Waarvan vervallend binnen 1 jaar	Waarvan vervallend tussen 1 en 5 jaar	Waarvan vervallend na 5 jaar
Investeringen	3.202	3.202	0	0
Huurverplichtingen	5.284	1.493	2.134	1.657
Leaseverplichtingen	562	204	358	0
Onderhoudscontracten	413	413	0	0
Verzekeringen	127	127	0	0
Elektra	9.417	1.867	7.550	0
Gas	4.861	1.012	3.849	0
Onderhoudscontracten Surfnet en KPN	894	249	645	0
	24.760	8.567	14.536	1.657

Wageningen Research beschikt per balansdatum over een kredietfaciliteit van € 2,0 mln. en heeft als zekerheidsstelling bankgaranties verstrekt voor een bedrag van € 0,7 mln.

De octrooi- en licentierechten, varkensrechten en melkquota zijn om niet verkregen dan wel overeenkomstig de waarderinggrondslagen op nul gewaardeerd. Tevens is in het kader van de fusie van de Praktijkcentra een aantal vaste activa om niet verkregen. Bij verkoop van deze om niet verkregen zaken rust een verplichting aan de oorspronkelijke inbrengers.

Grond aan de Mansholtlaan (Born-Oost) is in erfpacht gegeven aan een externe partij.

Windmolenparken groepsmaatschappijen van Wageningen Research

Zowel windmolenpark Mammoethocht BV als windmolenpark Neushoornocht BV hebben een recht van opstal verkregen van Wageningen Research voor de bouw van de windmolens.

Toelichting op de winst- en verliesrekening(11) **BATEN**

	2017	2016
Basisfinanciering		
Rijksbijdrage EZ	0	0
Kennisbasis EZ	13.567	13.763
Collegegelden (wettelijk)	0	0
Collegegelden (instelling)	2	-6
Totaal basisfinanciering	13.569	13.757
Programmafinanciering		
BO-onderzoek EZ	20.944	23.648
WOT-taken EZ	42.845	44.866
NWO - tweede geldstroom	1.406	1.544
Doelsubsidies EZ en OCW	0	0
Totaal programmafinanciering	65.195	70.058
Cofinanciering en subsidiemarkt		
Onderzoeksstimuleringsfondsen	4.294	5.518
EU - subsidieprogramma's	21.735	22.168
Totaal cofinanciering en subsidiemarkt	26.029	27.686
Topsectoren		
Topsectoren EZ	36.753	38.588
Topsectoren onderzoekstimuleringsfondsen	8.981	7.848
Topsectoren bedrijfsleven	11.502	9.011
Totaal topsectoren	57.236	55.447
Bilaterale markt		
Contractresearch EZ	6.299	5.407
Contractresearch Productschappen	1.007	2.178
Contractresearch Overige publieke organisaties	40.894	38.958
Contractresearch Bedrijfsleven	42.730	42.193
Contractresearch Charitatieve organisaties	414	759
Contractresearch Wageningen University	3.806	2.868
Totaal bilaterale markt	95.150	92.363
Nevenactiviteiten		
Verkopen	9.382	8.939
Opbrengst octrooien en licenties	1.127	1.004
Analyses en adviezen	7.449	7.315
Cursussen	267	56
Windmolens	2.080	1.976
Facilitaire diensten	1.404	203
Verhuuropbrengsten extern	13.435	13.979
Subsidies	53	2.329
Totaal Nevenactiviteiten	35.197	35.801
Overige baten		
Verhuuropbrengsten intern	529	588
Verkoop vaste activa	2.985	126
Overige baten	3.524	3.328
Totaal Overige baten	7.038	4.042
Totaal baten	299.414	299.154

(12) **Personele kosten**

	2017	2016
Personele kosten		
Kosten vast personeel	145.133	144.797
Kosten tijdelijk personeel	10.875	11.381
Uitzendkrachten en ingehuurd personeel	12.495	10.455
Overige personeelskosten	6.499	4.710
Dotatie voorziening WW-verplichtingen	-205	1.582
Dotatie voorziening WGA/ZW-flex	663	218
Dotatie overige personele voorzieningen	436	543
Totaal personele kosten	175.896	173.686

De directe personeelskosten van tijdelijk en vast personeel zijn licht gedaald met € 0,2 mln. Deze daling wordt met name veroorzaakt door de daling van het aantal volume fte excl. stagiair(e)s met 72. Anderzijds is er een prijsstijging van 2,4%.

Personeel met een arbeidscontract voor onbepaalde tijd is opgenomen onder vast personeel. Onder tijdelijk personeel wordt personeel met een arbeidscontract voor bepaalde tijd weergegeven.

Het gemiddeld aantal medewerkers exclusief stagiair(e)s bedroeg in het verslagjaar 2.186 (2016: 2.258). In de personele kosten is voor sociale lasten € 14,8 mln. (2016: € 15,1 mln.) begrepen en voor pensioenpremies € 18,0 mln. (2016: € 16,3 mln.).

Het aandeel van Wageningen Research in de beloning van de Raad van Bestuur bedroeg in het verslagjaar € 0,4 mln. (2016: € 0,3 mln.). Dit is inclusief pensioen- en soortgelijke verplichtingen. Onder de post kosten vast personeel is € 39.000 (2016: € 57.000) begrepen voor beloningen aan de leden van de Raad van Toezicht. In paragraaf 2.4 is het beloningsoverzicht conform de WNT opgenomen.

(13) **Algemene kosten**

	2017	2016
Algemene kosten		
Huisvestingskosten	17.538	18.425
Afschrijvingen (im)materiële vaste activa	14.601	17.678
Bijzondere waardeveranderingen (im)materiële vaste activa	382	182
Overige apparatuurkosten	10.736	8.830
Overige algemene kosten	17.033	17.507
Dotatie voorzieningen:		
Reorganisatiekosten	3.724	744
Product- / contractrisico's	-372	85
Voorziening overig	3.673	792
Totaal dotatie algemene voorzieningen	7.025	1.621
Totaal algemene kosten	67.315	64.243

Onder overige algemene kosten van € 17,0 mln. zijn begrepen de bureaunkosten inclusief telefoon, porti en kopieerkosten (€ 1,3 mln.), boeken en abonnementen (€ 1,2 mln.), reis- en verblijfkosten (€ 6,9 mln.), lease- en huurauto's (€ 0,6 mln.), PR activiteiten (€ 0,5 mln.), representatiekosten (€ 0,2 mln.), voorziening dubieuze debiteuren (€ 0,7 mln.), voorziening projectverliezen (€-0,8 mln.), niet terug te vorderen BTW (€ 0,2 mln.) en overige kosten (€ 6,2 mln.).

Onder de overige kosten zijn de volgende accountantskosten opgenomen:

A. Controle jaarrekeningen	€ 113.000
B. Overige controlewerkzaamheden	€ 362.000
C. Advieswerkzaamheden fiscaal	€ 151.000

Tabel 16 Specificatie afschrijvingen en waardeveranderingen

	2017	2016
Afschrijvingen		
Immateriële vaste activa	323	348
Materiële vaste activa	14.278	17.330
Financiële vaste activa	0	0
Totaal afschrijvingen	14.601	17.678
Waardeveranderingen		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	382	182
Totaal waardeveranderingen	382	182

Tabel 17 Specificatie bijzondere waardeveranderingen

	2017	2016
ASG huisvesting		167
Qualitron		15
Axis	372	
Verwerkingsgebouw	10	
Totaal waardeveranderingen	382	182

(14) Specifieke kosten

	2017	2016
Specifieke kosten		
Specifieke kosten	18.792	20.450
Diensten door derden	28.655	32.823
Bijdragen en subsidies	467	205
Totaal specifieke kosten	47.914	53.478

(15) Overige baten en lasten

	2017	2016
OVERIGE BATEN EN LASTEN		
....	0	0
Totaal overige baten en lasten	0	0

(16) Financiële baten en lasten

	2017	2016
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN		
Financiële baten	53	319
Financiële lasten	-4.742	-4.762
Totaal financiële baten en lasten	-4.689	-4.443

Onder de financiële baten zijn de ontvangen rentebaten op in het verslagjaar aanwezige banktegoeden weergegeven. Onder de financiële lasten is onder andere de betaalde rente van de leningen ter financiering van de gebouwen en terreinen van het ministerie van EZ verantwoord voor € 4,7 mln.

(17) Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening

	2017	2016
BELASTINGEN UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening (vpb)	94	-816
Totaal belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	94	-816

Het resultaat uit deelnemingen betreft het resultaat van tegen nettovermogenswaarde en tegen verkrijgingprijs gewaardeerde deelnemingen. De te betalen VpB wordt berekend over het fiscale resultaat. Door waarderingsverschillen tussen de fiscale balans en de commerciële balans, en de daarmee samenhangende hogere fiscale aftrekposten, is het fiscale resultaat van Wageningen Research (€ 1,6 mln.) aanzienlijk lager dan het commerciële resultaat (€ 4,2 mln.). De VpB last over 2017 is daarmee effectief maar 9% i.p.v. het nominale tarief van 25%.

(18) Resultaat uit deelnemingen

	2017	2016
RESULTAAT UIT DEELNEMINGEN		
Fresh Forward Holding BV	543	244
Oostwaardhoeve Beheer BV	-29	0
Totaal resultaat uit deelnemingen	514	244

Het resultaat uit deelnemingen betreft het resultaat van tegen nettovermogenswaarde en tegen verkrijgingprijs gewaardeerde deelnemingen.

Bestemming resultaat

Het College van Bestuur van Wageningen Research stelt voor om het netto resultaat van € 2,7 mln. aan de algemene reserve toe te voegen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum, die leiden tot aanpassing van of vermelding in de jaarrekening.

Enkelvoudige balans**Na bestemming van het netto resultaat**

	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
(19) Immateriële vaste activa	940	1.241
(20) Materiële vaste activa	289.775	285.863
(21) Financiële vaste activa	54.230	58.256
Totaal vaste activa	344.945	345.360
VLOTTENDE ACTIVA		
(22) Voorraden	4.209	3.289
(23) Vorderingen en overlopende activa	96.744	100.138
(24) Liquide middelen	84.061	106.175
Totaal vlottende activa	185.014	209.602
TOTAAL ACTIVA	529.959	554.962
PASSIVA		
(25) EIGEN VERMOGEN	308.705	304.497
EGALISATIEREKENING	0	0
(26) VOORZIENINGEN	27.034	27.429
(27) LANGLOPENDE SCHULDEN	54.118	72.711
(28) KORTLOPENDE SCHULDEN	140.102	150.325
TOTAAL PASSIVA	529.959	554.962

Enkelvoudige winst- en verliesrekening

	2017	2016
BATEN	297.374	293.189
LASTEN		
Personele kosten	175.896	173.686
Algemene kosten	65.260	58.156
Specifieke kosten	47.487	53.054
Totaal lasten	288.643	284.896
Overige baten en lasten		
BEDRIJFSRESULTAAT	8.731	8.293
Financiële baten en lasten	-4.422	-4.299
RESULTAAT UIT GEWONE	4.309	3.994
BEDRIJFSUITOEFENING VOOR		
BELASTINGEN		
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	231	-816
Resultaat uit deelnemingen	-332	-446
RESULTAAT UIT GEWONE	4.208	2.732
BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN		
Aandeel van derden	0	0
Buitengewone baten en lasten	0	0
NETTO RESULTAAT	4.208	2.732

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, zijn de in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening opgenomen grondslagen tevens van toepassing op de enkelvoudige jaarrekening.

(19) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Ontw. kosten	Software	Vooruitb. imm. activa	Totaal
Boekwaarde 31-12-2016	0	1.229	12	1.241
Investerings	0	80	4	84
Desinvesteringen	0	62	0	62
Afschrijvingen	0	323	0	323
Bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2017	0	924	16	940
Aanschaffingswaarde 31-12-2016	2.116	3.138	94	5.348
Aanschaffingen 2017	0	706	-78	628
Cumulatieve afschrijvingen	1.966	2.920	0	4.886
Cumulatieve waardevermindering	150	0	0	150
Boekwaarde 31-12-2017	0	924	16	940

Onder de ontwikkelingskosten zijn het softwarepakket ARTIS en het project Nile AM verwerkt. Beide zijn volledig afgeschreven. Onder software is onder meer het financiële informatiesysteem Agresso, MyPortal en ADP verwerkt.

(20) MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- terreinen	Bedrijfs- gebouwen	Autom. app. en prior. en ov. inventaris	Werk in uitvoer ing	Buiten gebruik	Totaal
Boekwaarde 31-12-2016	98.939	164.663	13.131	9.130	0	285.863
Investerings	430	20.324	5.485	-4.107	0	22.132
Buiten gebruikstellingen	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	1.964	1.300	299	0	0	3.563
Afschrijvingen	27	9.596	4.652	0	0	14.275
Bijzondere waardeverminderingen	0	382	0	0	0	382
Boekwaarde 31-12-2017	97.378	173.709	13.665	5.023	0	289.775
Aanschaffingswaarde 31-12-2016	101.332	342.249	71.391	9.130	0	524.102
Aanschaffingen 2017	430	20.324	5.485	-4.107	0	22.132
Buiten gebruikstellingen	0	0	0	0	0	0
Aanschafwaarde desinvesteringen 2017	1.991	4.640	8.342	0	0	14.973
Aanschafwaarde 31-12-2017	99.771	357.933	68.534	5.023	0	531.261
Cumulatieve afschrijvingen	613	143.479	54.869	0	0	198.961
Cumulatieve waardeverminderingen	1.780	40.745	0	0	0	42.525
Boekwaarde 31-12-2017	97.378	173.709	13.665	5.023	0	289.775
Desinvesteringen waarvan:						
- Aanschaffingsprijs	1.991	4.640	8.342	0	0	14.973
- Afschrijvingen	27	3.340	8.043	0	0	11.410
Totaal desinvesteringen	1.964	1.300	299	0	0	3.563

De toevoeging aan de post werk in uitvoering voor investeringen in gebouwen in 2017 bedroeg € 16,5 mln. en de onttrekking door oplevering € 21,1 mln. De overige mutaties op de post werk in uitvoering betreft investeringen en onttrekkingen in apparatuur.

In de toevoeging aan de post werk in uitvoering zijn onder meer de volgende projecten opgenomen: Investerings WBVR Unilocatie € 4,8 mln., aanpassingen HCU in verband met Unilocatie € 1,8 mln., groot onderhoud HCU € 4,1 mln., Radix parkeerdek € 2,4 mln., WBVR koel- en vriesapparatuur € 0,7 mln., AFSG Qualitron 4 € 0,6 mln., Radix West € 0,3 mln. en diverse FB Infra projecten € 1,2 mln.

Opgeleverd zijn onder meer WBVR Unilocatie € 10,8 mln., groot onderhoud HCU € 5,1 mln., aanpassingen HCU in verband met Unilocatie € 2,4 mln., WBVR koel- en vriesapparatuur € 0,7 mln., AFSG Qualitron 4 € 0,7 mln., en diverse FB infra projecten € 1,2 mln.

In 2017 is er voor € 0,4 mln. grond aangekocht te Wageningen en voor € 1,9 mln. grond verkocht, te Lelystad € 0,1 mln. en te Wageningen € 1,8 mln.

Ontvangen subsidies die in mindering op de investeringen zijn gebracht betreffen Dairy Campus in Leeuwarden € 0,1 mln. en diverse WICC projecten in Wageningen € 0,1 mln.

Het onroerend goed van Wageningen Research is verzekerd voor € 436,1 mln. (peildatum 1-7-2017). De WOZ-waarde bedraagt € 199,2 mln. (peildatum 1-1-2017).

(21) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	11.233	11.565
Overige deelnemingen	53	58
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Vorderingen op overige gelieerde partijen	0	0
Ledenkapitaal	1.089	1.104
Overige vorderingen	270	0
Vordering op het ministerie van EZ	41.585	45.529
Totaal financiële vaste activa	54.230	58.256

Tabel 18 Specificatie van de post deelnemingen in groepsmaatschappijen

Omschrijving	31-12-2016	Invest. / desinvest.	Overige mutaties	Afwaardering	Resultaat 2017	31-12-2017
Wageningen Research Holding	11.565	0	0	0	-332	11.233
Totaal	11.565	0	0	0	-332	11.233

Tabel 19 Specificatie van de post overige deelnemingen

Omschrijving	31-12-2016	Invest. / desinvest.	Overige mutaties	Afwaardering	Resultaat 2017	31-12-2017
Beijing China	53	0	0	0	0	53
Bfactory BV	5	-5	0	0	0	0
Totaal	58	-5	0	0	0	53

Tabel 20 Specificatie van de post ledenkapitaal

Omschrijving	31-12-2016	Mutatie	31-12-2017
Avebe	18	0	18
Cosun	87	-57	30
CSVCOVAS	8	0	8
EBOP	1	0	1
Flora Holland	3	0	3
Forfarmers	34	-32	2
FrieslandCampina	944	78	1.022
Fruitmasters	2	0	2
Koelhuis Mastland	3	-3	0
Nedato	1	0	1
Potatopol	3	0	3
afronding	0	0	-1
Totaal	1.104	-14	1.089

Tabel 21 Specificatie van de vordering op het ministerie van EZ

Omschrijving	Totaal	Rente	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
Overdracht gebouwen en terreinen ivm verzelfstandiging van Wageningen Research	83.949	0%	53.196	27.953	2.800
Overdracht gebouwen en terreinen ivm integratie Praktijkonderzoek	28.702	0%	16.504	11.241	957
Overdracht gebouwen en terreinen IAC en ILRI	5.627	0%	3.048	2.391	188
Totaal	118.278	0%	72.748	41.585	3.945

Het deel van de vordering dat jaarlijks vervalt, bedraagt € 3,9 mln. en is verwerkt onder de overige vorderingen.

Het langlopende deel van de vordering in verband met de Biovergister (€ 0,3 mln.) is verwerkt onder de overige vorderingen.

(22) VOORRADEN

	31-12-2017	31-12-2016
Handelsvoorraad	2.004	3.358
Levende have	1.293	1.455
Geogste landbouwproducten	1.857	1.068
Voorraad halffabricaat	0	0
Vooruitbetalingen op voorraden	0	0
Subtotaal Voorraden	5.154	5.881
Af: voorziening voor incourantheid	-945	-2.592
Totaal voorraden	4.209	3.289

(23) VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Debiteuren	37.483	35.260
Af: voorziening voor mogelijk oninbare vorderingen	-2.644	-2.400
Totaal debiteuren	34.839	32.860
Kosten uitgevoerde werkzaamheden i.o.v. derden	422.788	361.418
Af: Gedeclareerde termijnen	390.931	329.440
Opdrachten van derden, geen EZ	31.857	31.978
Af: verwachte verliezen	-2.000	-3.559
Verwerkt onder kortlopende schulden	10.251	11.669
Nog te factureren projectkosten	40.108	40.088
Voorschotten	1.060	1.332
Te vorderen BTW	0	332
Vorderingen op groepsmaatschappijen	1.085	7.811
Vorderingen op gelieerde partijen	11.713	7.300
Vorderingen op studenten	0	0
Overlopende activa	3.978	6.120
Overig	3.961	4.295
Totaal voorschotten en overlopende activa	21.797	27.190
Totaal vorderingen en overlopende activa	96.744	100.138

Het saldo opdrachten van derden bestaat uit projecten met een positief saldo (de waarde van het verrichte werk groter is dan de gedeclareerde termijnen) en projecten met een negatief saldo (de waarde van de gedeclareerde termijnen overtreft de waarde van het verrichte werk). De projecten met een negatief saldo zijn verwerkt onder de kortlopende schulden.

Het deel van de vordering op het ministerie van EZ dat jaarlijks vervalt, bedraagt € 3,9 mln. en is verwerkt onder de overige vorderingen.

De kortlopende vordering op groepsmaatschappijen en gelieerde partijen betreft kortlopende posities die maandelijks worden beoordeeld en afgerekend.

(24) LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2017	31-12-2016
Kas	23	19
Bank (incl. kruisposten)	59.038	81.156
Deposito	25.000	25.000
Totaal liquide middelen	84.061	106.175

Van het saldo liquide middelen van € 93,8 mln. staat € 75,1 mln. vrij ter beschikking. Wageningen Research beheert € 18,7 mln. aan projectgelden die gefaseerd doorgestort moeten worden aan contractpartners.

(25) EIGEN VERMOGEN

	Algemene reserve	Wettelijke reserve	Totaal
Saldo per 31-12-2016	304.497	0	304.497
Resultaatbestemming	4.208	0	4.208
Toevoeging reserve	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0
Saldo per 31-12-2017	308.705	0	308.705

Het netto resultaat over het verslagjaar van € 4,2 mln. is geheel ten gunste van de algemene reserve verwerkt.

(26) VOORZIENINGEN

	Stand 31-12-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand 31-12-2017
WW-verplichtingen	7.845	1.512	1.450	1.717	6.190
WGA/ZW-flex	801	663	371	0	1.093
Overige personele voorzieningen	4.458	570	342	134	4.552
Reorganisatiekosten	6.770	5.142	1.771	1.418	8.723
Product-/contractrisico's	2.214	0	80	372	1.762
Overige materiële voorzieningen	5.341	4.914	4.327	1.214	4.714
Totaal voorzieningen	27.429	12.801	8.341	4.855	27.034

Tabel 22 Specificatie van de looptijd van de voorzieningen

	31-12-2017	31-12-2016
Kortlopend (vervallend uiterlijk binnen 1 jaar)	8.652	7.990
Langlopend (vervallend tussen 1 en 5 jaar)	12.898	13.059
Langlopend (vervallend na 5 jaar)	5.484	6.380
Totaal voorzieningen	27.034	27.429

De voorziening voor WW-verplichtingen is getroffen ter dekking van op balansdatum bestaande WW-verplichtingen en voor de te verwachten toekomstige uitgaven in verband met reeds uitgestroomd personeel en personeel in dienst met een tijdelijk dienstverband. In 2017 is enerzijds een dotatie gedaan van € 1,5 mln. en anderzijds een vrijval geboekt van € 1,7 mln.

De voorziening voor WGA-verplichtingen wordt getroffen ter dekking van te verwachten toekomstige WGA-uitkeringen en ZW-flex. Wageningen Research heeft geopteerd voor het eigen risicodragerschap voor de WGA en ZW-flex.

De voorziening reorganisatiekosten wordt getroffen voor te verwachten uitgaven in verband met getroffen reorganisaties. In 2017 zijn dotaties gedaan aan de voorziening voor een beperkt aantal reorganisatietrajecten en trajecten die werkenderwijs verlopen.

De product- en contractrisico's alsmede de overige personele en materiele voorzieningen betreffen onder meer claims die door derden aan Wageningen Research zijn geadresseerd.

(27) LANGLOPENDE SCHULDEN

	Stand 31-12-2016	Toename schuld	Afname schuld	Stand 31-12-2017
Schuld aan EZ	69.839	0	19.011	50.828
Schuld aan groepsmaatschappijen	0	0	0	0
Schuld aan overige gelieerde partijen	0	0	0	0
Meerjarenspaarmodel	0	0	0	0
Overige langlopende schulden	2.872	418	0	3.290
Subtotaal langlopende schulden	72.711	418	19.011	54.118
Financiële leaseverplichtingen	0	0	0	0
Totaal langlopende schulden	72.711	418	19.011	54.118

Tabel 23 Specificatie van de schuld aan het ministerie van EZ

Omschrijving	Lening	Rente	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
Overdracht gebouwen en terreinen ivm verzelfstandiging van Wageningen Research	135.408	4,50%	93.345	37.196	4.867
Overdracht gebouwen en terreinen ivm integratie Praktijkonderzoek	28.701	5,20%	16.503	11.241	957
Overdracht gebouwen en terreinen IAC en ILRI	5.627	5,00%	3.048	2.391	188
Totaal	169.736		112.896	50.828	6.012

De aflossing van deze leningen in 2018 bedraagt € 6,0 mln. en is verwerkt onder de overige kortlopende schulden. Van het langlopende deel heeft een bedrag van € 32,2 mln. een looptijd korter dan 5 jaar.

Tabel 24 Specificatie van de overige langlopende schulden

	Lening	Rente	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
LTO-Wageningen Research onderzoeksfonds	4.290	6%	0	3.290	1.000
Totaal	4.290		0	3.290	1.000

De aflossing van deze lening in 2018 bedraagt € 1,0 mln. en is verwerkt onder de overige kortlopende schulden. Het langlopende deel heeft een looptijd korter dan 5 jaar.

(28) KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2017	31-12-2016
Vooruitontvangen van derden	56.018	62.000

Vooruitontvangen – nog te factureren proj kosten	10.251	11.669
Schulden leveranciers	8.228	8.015
Schulden kredietmaatschappijen	0	0
Te betalen belastingen	10.967	10.250
Te betalen pensioenpremies	0	0
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	8.172
Schulden aan gelieerde partijen	5.108	3.961
Nog af te ronden programmaonderzoek EZ	14.304	12.192
Vooruitontvangen HCU-exploitatiebijdrage	4.172	2.482
Overlopende passiva	7.375	6.722
Overig	23.679	24.862
Totaal kortlopende schulden	140.102	150.325

Onder de overige schulden is onder andere het per balansdatum aan het personeel verschuldigde vakantiegeld (€ 5,6 mln.) opgenomen. De jaarlijkse aflossing van de langlopende schuld aan het ministerie van EZ ad € 6,0 mln. en het kortlopende deel van de overige langlopende leningen (€ 1,0 mln.) zijn eveneens verwerkt onder de overige schulden.

Het saldo van het nog af te ronden programmaonderzoek EZ (NAPRO) bedraagt ultimo 2017 € 14,3 mln. Het NAPRO betreft EZ opdrachten in het kader van het Programmaonderzoek in een afrondende fase. Als onderdeel van dit bedrag van € 14,3 mln. is een bedrag van € 4,1 mln. ontstaan als gevolg van kasritmewijzigingen Topsectorgelden, Voedselagenda en het ATVET-project (Afghanistan). Daarnaast is een bedrag vooruitontvangen in verband met de HCU-exploitatie van € 4,2 mln.

De in 2017 beschikbare EZ-programmafinanciering bedraagt in totaal € 117,4 mln. (2016: € 122,7 mln.).

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN RECHTEN (ENKELVOUDIG)

Aangegane verplichtingen ter zake van investeringen, huur, operational lease en dergelijke bedragen ultimo 2017 € 24,7 mln. De hierin begrepen termijnen die binnen één jaar vervallen, bedragen € 8,6 mln. De termijnen die tussen één en vijf jaar vervallen, bedragen € 14,5 mln.

Omschrijving	Totaal bedrag verplichtingen	Waarvan vervallend binnen 1 jaar	Waarvan vervallend tussen 1 en 5 jaar	Waarvan vervallend na 5 jaar
Investeringen	3.202	3.202	0	0
Huurverplichtingen	5.284	1.493	2.134	1.657
Leaseverplichtingen	562	204	358	0
Onderhoudscontracten	413	413	0	0
Verzekeringen	127	127	0	0
Elektra	9.417	1.867	7.550	0
Gas	4.861	1.012	3.849	0
Onderhoudscontracten Surfnet en KPN	894	249	645	0
Totaal	24.760	8.567	14.536	1.657

Wageningen Research beschikt per balansdatum over een kredietfaciliteit van € 2,0 mln. en heeft als zekerheidsstelling bankgaranties verstrekt voor een bedrag van € 0,7 mln.

De octrooi- en licentierechten, varkensrechten en melkquota zijn om niet verkregen dan wel overeenkomstig de waarderingsgrondslagen op nul gewaardeerd. Tevens is in het kader van de fusie van de Praktijkcentra een aantal vaste activa om niet verkregen. Bij verkoop van deze om niet verkregen zaken rust een verplichting aan de oorspronkelijke inbrengers.

Grond aan de Mansholtlaan (Born-Oost) is in erfpacht gegeven aan een externe partij.

Overige gegevens

Statutaire regels bestemming resultaat

De statuten van Stichting Wageningen Research bevatten geen bepaling over de bestemming van het resultaat.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en raad van toezicht van Stichting Wageningen Research

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Wageningen Research te Wageningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Wageningen Research per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de Regeling Subsidie Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek en de Beleidsregels WNT 2017.
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met het Controleprotocol DLO 2007 en het Controleprotocol WNT 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2017; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol DLO 2007 en het Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Wageningen Research zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de kengetallen;
  - het bestuursverslag;
  - het financieel verslag;
  - de overige gegevens;
  - de bijlagen 1, 2 en 3.
- Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
  - met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
  - alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de Regeling Subsidie Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek en de Beleidsregels WNT 2017. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol DLO 2007, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs

onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Arnhem, 25 juni 2018

Ernst & Young Accountants LLP

drs. J.M.A. Drost RA

Bijlage 1: overzicht aan- en verkoop onroerend goed

Grond, terrein en infrastructuur	HA	Aankoop	Verkoop
Aankoop grond Rijnsteeg Wageningen	5,71	430	
Verkoop grond Wisentweg 55 Lelystad	1,22		45
Verkoop grond Business-Strip Wageningen	2,06		4.543
Subtotaal grond, terrein en infrastructuur		430	4.588

Gebouwen	Aankoop	Verkoop
Verkoop gebouw Drosteweg Raalte		1.300
Verkoop gebouw Wisentweg 55 Lelystad		450
Subtotaal gebouwen	0	1.750

Totaal	430	6.338
---------------	------------	--------------

Uitsplitsing Verkoop	Verkoopopbrengst	Boekwaarde	Boekwinst
Verkoop grond Business-Strip Wageningen	4.543	2.073	2.470
Verkoop grond/gebouw Wisentweg 55 Lelystad	495	594	-99
Verkoop gebouw Drosteweg Raalte	1.300	750	550
Totalen	6.338	3.417	2.921

Bijlage 2: Verantwoording EZ subsidie 2017

Subsidieverlening aan Stichting Wageningen Research 2017	x € 1.000	
<i>Project- en programmasubsidies</i>		
Kennisbasis	13.306	
Kennis Online	248	
Afghanistan project	1.995	
Wettelijke taak BRO	700	
Natuur en Milieu	2.230	
BO-doorlopend	7.577	
BO-kennisdesk	2.438	
kennisontwikkeling	2.479	
Topsector Agri Food	25.174	
Topsector Tuinbouw	12.256	
Kennis voor Beleid	0	
Wettelijke onderzoeksTaken	42.889	
Additionele projecten	6.224	
<i>Totaal ontvangen project- en programmasubsidies</i>	117.516	
<i>Overige bijdragen</i>		
- Compensatie aflossing lening	2.800	
- Compensatie aflossing lening PO	957	
- Compensatie lening IAC / ILRI	188	
- Correctie vraaguitval ivm kwijtschelding lening	-56	
- BTW	23.613	
- Betaling via Laser/honingregeling	-149	
Totaal subsidieverlening Stichting WR 2017	144.869	brief met referentienummer DGAN-ANK17184848 d.d. 12 december 2017
Subsidieverlening EZ verwerkt via balans		
Compensatie aflossing lening EZ-deel WR	2.800	Balanspost EZ Vordering
Compensatie aflossing lening EZ-deel PO	957	Balanspost EZ Vordering
Compensatie aflossing lening EZ-deel IAC/ILRI	188	Balanspost EZ Vordering
BTW DLO	23.613	Afloop via balans
Subsidieverlening EZ verwerkt via balans	27.558	
Te verantwoorden baten EZ	117.311	
Toename Nog af te ronden programmaonderzoek EZ	-2.112	Balanspost nog uit te voeren onderzoek
Toename Vooruitontvangen HCU-exploitatiebijdrage	-1.690	Balanspost HCU-exploitatie
HCU uit 2016	600	Balanspost HCU-exploitatie
Verantwoorde baten jaarrekening Stichting WR	114.109	

Als aanvulling op bovenstaande verantwoording is voor het project Agriculture ATVET Afghanistan – Hoofd fase met een looptijd van 1 november 2011 tot 31 oktober 2021 in 2017 een bedrag besteed van € 1.798.806 (2016 € 1.883.156, 2015 € 2.608.552, 2014 € 6.219.696, 2013 € 4.004.000, 2012 € 2.452.000 en 2011 € 42.500).

Bijlage 3: Bezoldiging

De bezoldiging van de topfunctionarissen van Wageningen UR is in overeenstemming met de regels van de Wet Normering Topinkomens (WNT) of wordt conform het overgangsregime in overeenstemming gebracht met de WNT. De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht is in overeenstemming met de normen van de WNT. Wageningen UR heeft conform artikel 1.1. van de WNT de bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en van de leden van de Raad van Toezicht in tabellen 20, 21, 22 en 23 opgenomen.

De bezoldiging van de bestuurders is vastgesteld conform de regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren. Het bezoldigingsmaximum is vastgesteld op basis van indeling in klasse G. De score op complexiteitspunten per criterium is in tabel xx opgenomen.

Tabel 15 *Score complexiteitspunten Wageningen University*

	Score Wageningen University	Complexiteitspunten
Baten	> € 200 mln.	10
Studenten	2.500 – 10.000	3
Onderwijssoorten	>5	5
Totaal		18

Tabel 16 *Bezoldiging bestuurders*

Verloopstaat 2017 (Bedragen * € 1,-)		Breukink	Mol	Fresco	Buchwaldt
A.	Bezoldiging	172.382	181.000	230.474	75.417
	min fiscale bijtelling auto	-	-	-	-
A1.	Bezoldiging minus bijtelling	172.382	181.000	230.474	75.417
B.	Vergoeding bij beëindiging contract	75.000			
C.	Persoonsgebonden uitgaven				
	Representatiekosten	1.991	2.803	2.642	1.000
	Reiskosten binnenland	11.159	12.160	20.755	6.833
	Reiskosten buitenland	2.242	4.884	4.476	979
	Overige kosten	396	1.068	2.650	777
C1.	Totale persoonsgebonden uitgaven	15.788	20.915	30.523	9.589
D.	Totale lasten	263.170	201.915	260.997	85.006

Verdeling over onderdelen		Breukink	Mol	Fresco	Buchwaldt
A.	Bezoldiging minus bijtelling				
50,0%	WU	86.191	90.500	115.237	37.708
50,0%	WR	86.191	90.500	115.237	37.708
B.	Vergoeding bij beëindiging contract				
50,0%	WU	37.500			
50,0%	WR	37.500			
B.	Persoonsgebonden uitgaven				
50,0%	WU	7.894	10.457	15.262	4.795
50,0%	WR	7.894	10.457	15.262	4.795

Tabel 17 Bezoldiging topfunctionarissen (bedragen * € 1,-)

	L.O. Fresco	I.J.H. Breukink	A.P.J. Mol	L.A.C. Buchwaldt	M.J. Kropff
Funciegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB	Lid RvB	Lid RvB	Hoogleraar
Aanvang en einde dienstverband in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 30-09	1-1 t/m 31-12	1-8 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband in fte	1	1	1	1	
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging 2017					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	210.947,00	157.736,49	162.864,28	67.897,32	0,00
Beloningen betaalbaar op termijn	19.527,00	14.645,43	18.135,72	7.519,35	0,00
<i>Subtotaal</i>	<i>230.474,00</i>	<i>172.381,92</i>	<i>181.000,00</i>	<i>75.416,67</i>	<i>0,00</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000,00	135.378,10	181.000,00	75.416,67	181.000,00
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal bezoldiging	230.474,00	172.381,92	181.000,00	75.416,67	0,00
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	WNT-1 norm	WNT-1 norm	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2016					
Aanvang en einde dienstverband in 2016	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12		1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1		1
Bezoldiging					
Beloning	213.487,40	213.498,68	163.381,88		0,00
Voorzieningen beloning op termijn	16.986,60	16.975,32	15.618,12		0,00
Totaal bezoldiging	230.474,00	230.474,00	179.000,00		0,00

Tabel 18 Bezoldiging toezichthouders (bedragen * € 1,- excl. BTW)

	M.J. Cohen	B.J. Marttin ¹⁾	L.C. Bruggeman	H.E. Waalkens	S. Korver ²⁾	R.P. Smith ¹⁾	M.A. Verhoef
Funciegegevens	Voorzitter	Lid	Lid		Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievulling in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12		1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-7 t/m 31-12
Bezoldiging 2017							
Bezoldiging	16.901,04	11.267,40	11.401,49		11.267,40	11.406,55	5.633,70
Individueel toepasselijk beloningsmaximum	27.150,00	18.100,00	18.100,00		18.100,00	18.100,00	9.050,00
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Totale bezoldiging	16.901,04	11.267,40	11.401,49		11.267,40	11.406,55	5.633,70

Motivering overschrijding norm en andere toelichting	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Uitkering beëindiging dienstverband	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2016						
Duur dienstverband in 2016	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Bezoldiging						
Beloning	16.901,04	11.267,54	11.267,40	11.663,40	11.267,40	11.400,42
Voorzieningen beloning op termijn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal bezoldiging	16.901,04	11.267,54	11.267,40	11.663,40	11.267,40	11.400,42

¹⁾ Geen betaling aan betrokkene in verband met 3 partijen overeenkomst

²⁾ Bezoldiging aan vennootschap Korver beheer en management

Tabel 19 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen (bedragen * € 1,-)

	I.J.H. Breukink
Functie gedurende dienstverband	Lid RvB
Omvang dienstverband in fte	1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2017
Ontslaguitkering	
Overeengekomen uitkering wegens beëindiging dienstverband	75.000,00
Individueel toepasselijk maximum	75.000,00
-/- Onverschuldig deel	0,00
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000,00
Waarvan betaald in 2017	75.000,00
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.

Tabel 20 Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet topfunctionarissen (bedragen * € 1,-)

Functie	Directeur	Persoonlijk hoogleraar
Aanvang en einde dienstverband in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband in fte	1	1
Bezoldiging 2017		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	168.606,59	342.694,82
Voorzieningen beloning op termijn	18.439,20	16.606,68
Totaal bezoldiging	187.045,79	359.301,50
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	181.000,00	181.000,00
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	Incidentele vergoeding elders	Incidentele beloning i.v.m. bijzondere verdiensten
Gegevens 2016		
Functie	Directeur	Persoonlijk hoogleraar
Aanvang en einde dienstverband in 2016	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband in fte	1	1
Bezoldiging		
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	203.268,33	107.561,92
Voorzieningen beloning op termijn	16.295,28	15.632,19
Totaal bezoldiging	219.563,61	123.194,11

Adresgegevens

Stichting Wageningen Research
Vestigingsadres: Droevendaalsesteeg 4 Wageningen
Postadres: Postbus 9101, 6707HB Wageningen

Website: WWW.WUR.NL

Contactpersoon: F.L.B. Dinnissen
Telefoon: 0317-482477

Inschrijfnummer KvK: 09098104